

LISTY UNIVERZITY OBRANY

ČERVEN 2009

Den dětí v posádce Brno

Tradiční den dětí, který Univerzita obrany připravila ve spolupráci s vojenskými útvary 30. května, se letos nesl ve znamení improvizace. To proto, že počasí si za svůj předčasný nástup léta zřejmě rozhodlo vybrat svou daň. V den "D" od časného rána hustě pršelo, a tak se hlavní dějiště dětského dne přesunulo z kasáren na Šumavské do Klubu Univerzity obrany.

Na volné ploše kasáren zůstaly ukázky vojenské techniky, lanové aktivity a mobilní informační a didaktické centrum Městské policie Brno – MOBIDIK. Nafukovací hrad byl k dispozici v automobilové hale kasáren. Navzdory vydatným dešťovým srážkám děti se svými rodiči z tribuny přihlížely akčním ukázkám Jedinotky operativního zásahu Městské policie Brno a skupiny COMMANDOS z Univerzity obrany. Do děje akce předstírající přepadení teroristů policií, byly vtaženy i děti, a tak jedno z nich například ochotně hrálo roli rukojmího. Neméně zajímavá byla také ukázka boje zblízka MUSADO MCS z téže univerzity. I když byli aktéři docela promoklí, určitě je potěšil potlesk malých i velkých diváků.

Improvizovaným centrem dění se staly již zmíněné prostory Klubu Univerzity obrany, kam se přesunuly aktivity nevyžadující podmínky exteriéru. Nejmenší ratolesti zde přitahovala například trampolína, skládání puzzle, házení kroužkem na cíl, chytání dřevěných rybiček na udiči či hry pod taktovkou Městské policie, jako například luštění křížovek či vybarvování omalovánek s dopravní tematikou.

Jako každý rok se i letos děti zajímaly o zbraně, a tak na stanovišti s nimi bylo pořád rušno. Se stejným zájmem si prohlížely také historické zbraně Brněnského městského střeleckého sboru, přičemž největší zájem byl o pušku z napoleonské doby.

Základna neopraveného materiálu představila dětem ukázky současné výstroje AČR a historických uniforem Československé armády z minulého století. I navzdory větších velikostí byl o jejich zkoušení velký zájem.

I letos byly na pořadu divadelní kousky, které dětem předvedly divadelní soubory Dráček a Tak jo. Potlesk sklidilo také zábavné vystoupení skupiny historického šermu Sígři s pirátskou tematikou.

I když klubové prostory poskytovaly dětem omezené možnosti, vládla zde příjemná a hravá atmosféra. A jak poznamenal jeden z organizátorů, možná i družnější a přátelštější, než obvykle. Navzdory nepřízně počasí si svůj den na Univerzitě obrany užila více než stovka dětí.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 5 / číslo 10
akademický rok 2008/2009

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 612 00 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 612 00 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 12. 6. 2009
Číslo 10 vyšlo: 25. 6. 2009

Z OBSAHU

Prezident Václav Klaus
navštívil Univerzitu obrany **3**

Když nás Gripeny
donutily přistát **7**

Výstava fotografií
Tragický osud vlastence **4**

Letošní pouť v Lurdech
očima našich studentů **10**

Syn Heliodora Píky
vzpomíná na svého otce **5**

Sportovní den rektora
na Univerzitě obrany **15**

EDITORIAL

Taková maličkost a jak potěší

Ne nebojte se, nebudu vyprávět otřepaný košilatý vtíp. Chci se s vámi podělit o daleko prozaičtější záležitost, jakou je manipulace s výtahem na „Rohlíku“. Výtah je malý a zvláště na začátku pracovní doby velmi vytížený. Po ránu zpravidla jedním směrem – nahoru. Dolů jezdí prázdný. A to buď až ho ti dole přivolají, nebo „sám od sebe“ v případě, když pasažéři v něm před vystoupením stisknou tlačítko „0“. Je to maličkost (to stisknutí tlačítka), ale příchozí k výtahu rozhodně potěší více, když se na ně na displeji směje číslo „0“ avizující, že výtah je připraven k jízdě, než když se jim z displeje vysmívá pětka, jako

by chtěla říci „však si chvilku počkej“ a možná tlumočit vzkaz těch, kteří výtahem jeli před vámi „my jsme si výtah také museli přivolat, tak si na něj počkejte také, než sjede těch pět pater“.

Takže až zítra ráno pojedete na „Rohlíku“ zase výtahem, zkuste udělat dobrý skutek těm, kteří k němu přijdou chvilku po vás a prokažte jim laskavost – stiskněte před vystoupením nulu. Je to maličkost, ale určitě potěší.

Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
náčelník studijního oddělení UO

Z jednání Akademického senátu UO

Akademický senát Univerzity obrany se sešel na svém řádném zasedání dne 12. května 2009 na půdě Fakulty vojenského zdravotnictví v Hradci Králové. Jako hosté se zúčastnili prorektor pro studijní a pedagogickou činnost UO prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., a proděkan Fakulty ekonomiky a managementu pplk. Ing. Vladan Holcner, Ph.D. Na programu jednání bylo celkem 14 bodů.

V úvodu byl Akademický senát Univerzity obrany seznámen s výsledky doplňovacích voleb ve volebním obvodu FVT – části akademické obce studentů, kde mandát členky

získala ppprap. Renata Bezstarostná, která poté složila senátorský slib.

Dále senát projednal a schválil výroční zprávu o činnosti Univerzity obrany za rok 2008 a vyslechl informaci prorektora Zdeňka Zemánka k aktuálnímu dění na Univerzitě obrany, která se týkala zejména následujících oblastí:

- změny v systému přípravy našich studentů ve VA Vyškov od příštího školního roku,

- potřeby revidovat stávající studijní programy v souvislosti s implementací národní soustavy kvalifikací a vazby na vzdělávání a potřeby praxe,

- využívání programu Erasmus na UO, kde je naše škola v rámci vojenského školství Evropy sice nejdále, ale přesto se vyskytují problémy, zejména ve využití tohoto programu ze strany studentů, kteří těžko nacházejí v rámci svých studijních programů své protějšky (na což upozorňovali i senátoři z řad studentské obce), dnes je více programů využíváno pedagogickým sborem, než studenty,

- zajištění prostředků na demolicí – Univerzita obrany obdržela finanční prostředky na provádění demoličních prací v kasárnách Babákova. Tyto by se měly realizovat od léta letošního roku a dále by se mělo začít s výstav-

bou inženýrských sítí pro nový multifunkční blok.

- budování nového informačního systému školy a problematika provázanosti s novým studijním a zkušebním řádem UO.

K těmto otázkám se rozproudila široká diskuse a prorektor pro studijní a pedagogickou činnost musel odpovídat na řadu otázek senátorů ke všem problémům, včetně možnosti studia jazyků na UO.

V další části jednání senát projednával řadu změn v základních dokumentech FEM a FVT.

U Fakulty ekonomiky a managementu byl schválen 2. doplněk statutu, 2. doplněk volebního a jednacího řádu AS FEM, 2. doplněk Jednacího řádu oborových rad a byly zrušeny zastaralé studijní a zkušební řády. U Fakulty vojenských technologií senát Univerzity obrany schválil 2. změnu statutu a schválil nový Disciplinární řád pro studenty FVT.

V různém senátor Konečný přednesl informace z jednání Rady VŠ. A na závěr jednání bylo schváleno usnesení. Příští zasedání se uskuteční 9. září 2009 v Brně.

Text: Ing. Jiří Hanus, CSc.

Co nového přineslo květnové kolegium rektora

V pondělí 25. května se uskutečnilo třetí zasedání kolegia rektora-velitele v tomto kalendářním roce. V jeho rámci byly řešeny především otázky, které se týkají obsahu odborné přípravy studentů před zahájením 1. ročníku studia, problematiky zahraničních jazykových pobytů studentů a aktuálního stavu vytváření nových internetových stránek školy.

V první části jednání informoval prorektor pro studijní a pedagogickou činnost prof. Zdeněk Zemánek o závěrech, ke kterým dospěli zainteresovaní funkcionáři, především děkani fakult a zástupce rektora, ve vztahu k obsahu odborné přípravy studentů před zahájením 1. ročníku v AR 2009/2010. Této odborné přípravě, která proběhne ve dnech 29. 9. – 2. 10. 2009, se zúčastní jak nastávající studenti vojenského prezenčního studia, tak i studenti civilní. Smyslem odborné přípravy je vytvoření časového prostoru pro seznámení nových studentů se základními informacemi týkajícími se studijních záležitostí, využívání vědecko-informačního zázemí školy, řešení

některých personálních, popř. logistických záležitostí apod. Jde tedy o zvládnutí základního místopisu života na naší vojenské vysoké škole.

Největší pozornost věnovali členové kolegia rektora širokému spektru souvislostí vysílání studentů UO na zahraniční jazykové pobyty. Prof. Zemánek zrekapituloval vývoj jednání mezi managementem UO a nadřízenými složkami MO k problematice jazykové přípravy studentů v posledních čtyřech letech. Dále hovořil o zkušenostech z dosavadní organizace zahraničních jazykových pobytů studentů a o problémech při výběru studentů a ve finančním zabezpečení zahraničních jazykových pobytů. Ředitelka Centra jazykové přípravy PhDr. Jana Kozílková ocenila úroveň spolupráce s nově vybranou agenturou, která zahraniční studijní pobyty v současnosti zajišťuje. Současně vyjádřila názor, že kvalitativní posun jazykových znalostí studentů není vhodné zjišťovat bezprostředně po návratu z měsíčního jazykového kurzu. Zahraniční jazykový pobyt je nutno vnímat jako jednu ze součástí celého procesu jazykové přípravy studentů, jehož efekt se projeví v delší časové perspektivě. Z tohoto důvodu doporučila ředitelka CJP hodnotit jeho přínos až v souvislosti s výslednou jazykovou úrovní studentů UO na konci akreditovaného studia. Zaměření zahraničních jazykových pobytů, kritéria výběru studentů, jakož i širší problematika jazykové přípravy studentů na UO budou zařazeny na program jednání říjnového kolegia rektora.

V další části jednání seznámil náčelník oddělení vnějších vztahů UO pplk. Vladimír Šidla kolegium rektora se stavem plnění úkolů při tvorbě nových webových stránek UO. Jako největší nedostatky v této oblasti byly zmíněny jednak nízké personální rozšíření redakční struktury do některých složek UO a jednak nespokojivá úroveň naplňování obsahu jednotlivých rubrik. Klíčovým problémem je ovšem dlouhodobá nepřítomnost hlavního redaktora internetových stránek UO. Otázky zkvalitnění obsahu, zlepšení vizuálního stylu a zefektivnění fungování celého redakčního systému webu UO, včetně naplňování proškolení personálu, budou rovněž jedním z bodů říjnového jednání kolegia rektora.

**Text: dr. Miloš Dyčka, CSc.,
tajemník kolegia rektora**

**Bývalí výsadkáři,
přijďte mezi nás!**

**Klub výsadkových
veteránů Brno**

Kontakt:

**email - vysadkovy.veteran@seznam.cz
Tel.mob.: 731 950 252**

Václav Klaus besedoval se studenty Univerzity obrany

V rámci třídní návštěvy Jižní Moravy navštívil prezident a vrchní velitel ozbrojených sil České republiky Václav Klaus v pondělí 8. června 2009 také Univerzitu obrany v Brně. Doprovázel ho hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek, na jehož pozvání se prezidentská návštěva uskutečnila. Spolu s náměstkem ministra obrany Františkem Padělkem prezident republiky přivítal rektor-velitel Univerzity obrany Rudolf Urban. Zpestřením byl odvážný čin malého školáka, který Václava Klause před vstupem do budovy univerzity požádal o autogram.

Na následném krátkém jednání se Václav Klaus pozdravil s hlavními funkcionáři Univerzity obrany. Živě se zajímal o restrukturalizaci vojenského školství, o vývoj počtu personálu a počty studentů na Univerzitě obrany. Ohledně zájmu o studium byl ujistěn, že nabídka převyšuje poptávku a tudíž lze z čeho vybírat. Tématem byla také situace týkající se negativních dopadů redukce rozpočtu Univerzity obrany.

Následovala beseda prezidenta se studenty Univerzity obrany v aule školy. V jejím úvodu prezident připomněl získání čestného doktorátu, který u nás obdržel (tehdy ještě na Vojenské akademii) před pěti lety, a jak řekl s úsměvem, aniž by musel studovat. Vojenská akademie v Brně se tenkrát stala třetí českou vysokou školou, která profesorovi Klausovi udělila čestný doktorát.

„Přál bych si, abyste čas strávený na této vysoké škole využili správně a aby vám tato škola co nejvíce dala. Nic přesnějšího, než učit se, učit se, učit se, mě nenapadá,“ řekl Václav Klaus na adresu přítomných studentů. Ti se pak zajímali, jak prezident hodnotí naše působení v zahraničních misích, jak se dívá na situaci v Koreji, jaký je jeho pohled na priority ozbrojených sil, zejména na co se týká rozpočtu, nebo na jeho názor ohledně bezpečnosti a obranné politiky EU.

Návštěva Václava Klause byla ukončena předáním daru – kopie rektorského řetězu Univerzity obrany a zápisem do kroniky. Po rozloučení s rektorem-velitelem před budovou Univerzity obrany pokračoval Václav Klaus na své cestě Brnem do Muzea romské kultury.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová,
prap. Pavel Titěra

Výstava připomínající osud generála Píky

Univerzita obrany ve spolupráci se Slezským zemským muzeem v Opavě připravila výstavu dobových fotografií a ojedinělých dokumentů o osobnosti generála Heliodora Píky. Pod názvem *Tragický osud vlastence* byla otevřena vernisáží v úterý 2. června 2009 ve vestibulu Univerzity obrany na Kounicově 44 a potrvá do konce srpna. Zúčastnil se jí také jeho sedmaosmdesátiletý syn Milan, který k vraždě svého otce říká: „Byly to okamžiky, které nikdy v životě nezapomenu, nenalézám slov k vyjádření té beznaděje, toho úžasného pocitu křivdy, nespravedlnosti...“

Úvodní slovo pronesl prorektor pro vnější vztahy Univerzity obrany plk. Ing. Jaroslav Průcha. K samotné výstavě pak promluvil hlavní autor výstavy doc. PhDr. František Hanzlík, CSc., který přednáší historii a politologii na UO. Materiály k této výstavě shromažďoval desítky let. Při studiu poválečného období na jméno generála Píky často narážel a po osobním setkání s jeho synem Milanem v roce 1999 uvažoval o důstojném uctění památky jeho otce. Do rukou se mu dostaly doposud nezveřejněné dokumenty a fotografie, jež objasňují pozadí kruté justiční vraždy Heliodora Píky.

Hosté vernisáže

Hostem vernisáže výstavy byl jeden z mála pamětníků Heliodora Píky plk. v.v. František Kaplan. S gen. H. Píkou se setkával v době jeho působení v Rumunsku před válkou a od své emigrace v roce 1948 žije v Anglii. Přítomen byl také soudní znalec z procesu rehabilitace Heliodora Píky Antonín Benčík a ředitel Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunizmu JUDr. Pavel Bret. Uvedený úřad vyšetřoval dnes třiačedesátiletého pplk. v.v. Karla Vaše – jediného žijícího ze všech, kteří se podíleli na Píkově vraždě. Vaš byl sice na základě obžaloby odsouzen na 7 let vězení, ale z důvodu promlčení trestného činu byl tento původní rozsudek zrušen.

Svědění Evropy a totalita

Vernisáže se zúčastnil také 1. náměstek ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů Miroslav Lehký, který připomněl dubnové schválení usnesení ohledně totalitních režimů nacizmu a komunizmu – Svědomí Evropy a totalita. V něm se mimo jiné vyjadřuje úcta a uznání všem obětem totalitních nedemokratických režimů v Evropě a důležitost takové osobnosti připomínat. Takovou osobností podle něj generál Heliodor Píka bezesporu byl.

Výstava poukazuje na fakta, která potvrzují, že v případě generála Píky šlo o vykonstruovaný proces zakončený jeho justiční vraždou

dne 21. června 1949 v plzeňské věznici na Borech. Dnes není již žádných pochyb o tom, že proces byl iniciován ze strany sovětských nejvyšších míst. Na rehabilitaci museli čekat jeho nejbližší – manželka se synem téměř dvě desetiletí. Skutečnou rehabilitací gen. Píky jako aktivního účastníka prvního i druhého odboje, vlastence, vojáka a diplomata však umožnily teprve změny ve společnosti po listopadu 1989 – po čtyřiceti letech.

Fotografie odhalují intriky

Dále výstava odhaluje intriky komunistů jako např. Bedřicha Reicina, Karla Vaše, Jaroslava Procházky a Zdeňka Fierlingera, kteří neso hlavní podíl na tragickém osudu vlastence, a odkrývá také zákulisí Píkova procesu v roce 1948–49. Poprvé také odhaluje souvislosti vyrobení podvržené zprávy o jeho spolupráci s anglickou zpravodajskou službou. Dále zveřejňuje fotografie soudců, kteří ho odsoudili k smrti, nebo fotky těch, kteří rozhodovali o zamítnutí jeho milosti. Na několika panelech dokumentuje osudy lidí, kteří Píku přivedli na popraviště jako např. gen. Bedřich Reicin a gen. Josef Musil a kteří nakonec sami skončili na šibenici.

Součástí výstavy je také rukopis rozsáhlé publikace o tragédii gen. Píky (téměř 1000 stran), který napsal v sedmdesátých letech jeho obhájce JUDr. Rastislav Váhala a který se mu podařilo zaslat v roce 1978 do zahraničí. Měl zvláštní osud. K určenému adresátovi – vydavateli a nakladateli Josefu Škvoreckému – se rukopis do kanadského Toronta nikdy nedostal. Autor výstavy jej přivezl ze studijní cesty z Kanady v roce 2007. Je rovněž součástí výstavy a němým svědkem osudu gen. Píky.

Mnozí ze spolubojovníků a přátel gen. H. Píky odešli do exilu po únoru 1948. V USA založili Svaz československých důstojníků v exilu. V jeho čele stál dlouhá léta gen. Antonín Hasal. Odbočka svazu důstojníků, která působila symbolicky v centru našich krajanů v Chicagu, nesla od roku 1955 jméno gen. H. Píky. Také o těchto neznámých skutečnostech přináší výstava zajímavá fakta.

Výstava, kterou si letos připomínáme 60. výročí završení tragédie generála Píky je veřejnosti přístupná v pracovní dny od 8.00 do 18.00 hodin ve vestibulu Univerzity obrany na Kounicově 44.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Syn generála Píky vzpomíná na svého otce

Vernisáže ojedinělé výstavy **Tragický osud vlastence** se zúčastnil také jeho sedmaosmdesátiletý syn Milan žijící v Bratislavě. I když na Slovensku žije přes šedesát let, nezapomněl na svou rodnou češtinu. Detailně a barvitě si vybavoval vzpomínky na svého otce, který byl jeho životním vzorem. Ještě dnes se mu při některých vzpomínkách zachvěl hlas. Navzdory svému věku vypadal svěže a plný energie.

Příběh vašeho otce s tragickým koncem se odehrál před šedesáti lety. Jak se na celou tu kauzu díváte dnes?

Cítím to stejně jako před šedesáti lety. Byla to politická vražda člověka, který celý svůj život zasvětil své vlasti. Věřil v pravdu, spravedlnost a lidskou solidaritu. V posledních hodinách jeho života jsem s ním strávil před jeho popravou celou noc ve vězeňské cele. Byla to má nejdělnější a zároveň nejkratší noc. A byl to on, který mi dával sílu. Žádal mě, abych byl hodným člověkem a abych se nemstil. Chtěl, abych se postaral o maminku, která to z nás nesla nejhůře. Přál si, abych očistil jeho jméno, až přijde vhodná doba. Myslím, že jsem všechna jeho přání vyplnil.

Změnilo se něco ve vašem postoji k viníkům vraždy generála Píky po jeho rehabilitaci?

Rehabilitace otce měla dvě fáze. V roce 1966 jsem navštívil gen. Ludvíka Svobodu, který byl v té době ve Vojenském historickém ústavu v Praze. Jako nejbližšího otcova spolupracovníka jsem ho požádal o vyjádření k jeho činnosti. Řekl mi, že můj otec byl čestný člověk, dobrý vlastenec a vynikající voják. Vše co dělal, dělal prý ve prospěch národa a měl nemalou zásluhu na našem osvobození. Připustil, že měli mnohokrát rozdílné názory, ale nakonec vždy našli společnou řeč. Radil mi, abych podal oficiální žádost o obnovení procesu. To jsem také v roce 1966 udělal. Po dvou letech byla v roce 1968 obnova procesu povolena a koncem téhož roku byl otec rozsudkem Vyššího vojenského soudu zbavený všech obvinění. V této době a ani v dalších následujících letech nebylo politicky možné, aby byl označený konkrétní viník, který způsobil odsouzení generála Píky. K tomu došlo až po listopadu 1989, kdy byla dokončena i jeho společenská rehabilitace a v procesu před Městským soudem v Praze se v roce 2001 zodpovídal bývalý vyšetřovatel soudu a prokurátor Karel Vaš. Vrchní soud sice vyslovil jeho vinu na odsouzení Píky, avšak po uplynutí dlouhé doby byla kauza prohlášena za promlčenou.

Jaký je váš otec ve vašich vzpomínkách?

Vidím ho, jako by to bylo dnes. Vracívají se mi momenty oné poslední tragické noci. Připadalo mi, že můj otec díky svému klidu nebyl ani pozemskou bytostí. Prosil nás o odpuštění, že se nám nevěnoval a že budeme za něho v budoucnu nevině trpět... Když přišla tehdy stráž a řekla, že se musíme rozloučit, bezmocně jsem plakal. Půl hodiny poté už zřejmě nebyl mezi námi.

Vybavuje se vám, na co jste tenkrát myslel?

Byl to okamžik, na který nezapomenu nikdy. Převládaly pocity křivdy, bezmocnosti, beznaděje a nespravedlnosti...

Jakých vlastností jste si na něm vážil nejvíce?

Neskonalou víru v dobro a spravedlnost a velkou odvahu i statečnost. Jeho posledním přáním před smrtí byla slova: „Mým posledním přáním jest, aby národ zůstal sjednocen a aby každý bez rozdílu pracoval na sjednocení národa.“ Ani v tak těžké chvíli nemyslel na sebe.

Co si myslíte o tom, že jsme si výstavou na UO vzpomněli na vašeho otce a uctili tak jeho památku?

Velice si toho vážím. Chtěl bych poděkovat Univerzitě obrany a všem, kteří se na této výstavě podíleli, zvláště pak docentu Hanzlíkovi, který byl otcem myšlenky. Myslím si, že je to velký vklad pro paměť národa, která musí být zachována pro budoucí generace. Velmi mě těší, že je právě v Brně – na Moravě, ze které oba pocházíme. Otec byl ze Štítiny u Opavy, která jej jmenovala čestným občanem. Jsem nesmírně rád, že právě Slezské zemské muzeum v Opavě, které se na vzniku výstavy podílelo, uchovává jeho osobní a politickou zvěť, dokumenty z jeho života i z obou procesů a další důležité materiály.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

V Lichtenštejnském paláci operoval krizový management

České předsednictví Evropské komise přináší celou řadu akcí na politické, hospodářské a organizační úrovni, které jsou v centru pozornosti sdělovacích prostředků. Méně mediální pozornosti je už však věnováno událostem, jež jsou v souladu s rozvojovými prioritami 7. rámcového programu Evropské komise. Jednou z těchto významných priorit je bezpečnostní výzkum. V rámci minulých předsednictví Evropské komise jednotlivých zemí Evropské unie se vždy konaly velmi prestižní vědecké konference s bezpečnostní problematikou pod záštitou vlád těchto zemí. Na nich se každý z předsednických států Evropské komise snažil předvést své úspěchy ve vědě a výzkumu i svoji integrující úlohu v problematice.

Českou obdobou, pod vlajkami EU a ČR, byla čtvrtá konference Evropského fóra Public Safety Communication Europe, konaná 21. a 22. května 2009 v Lichtenštejnském paláci v Praze.

V jednacích sálech paláce pod patronací vlády ČR a světové asociace nouzového managementu TIEMS, v čele s jejím prezidentem K. H. Dragerem, jednali o problematice bezpečnostního výzkumu zástupci významných nadnárodních společností, národních institucí, malých a středních podniků a univerzity a vědecko-výzkumné sféry z celé Evropy i ze zámorí.

O to významnější byla skutečnost, že Univerzita obrany dostala prostor a možnost vystavit zde Pracoviště krizového managementu camNETou® jako celoevropského špičkového systému a technologie. Pracoviště bylo vytvořené na Katedře ochrany obyvatelstva Fakulty ekonomiky a managementu.

Uprostřed historického atria Lichtenštejnského paláce byl vztyčen oranžový nafukovací stan s anténami a kamerami, zapnuly se

počítače a tranzitně i terminálně se propojila vlastní zabezpečená bezdrátová síť WiMAX-network. Vzápětí se o činnosti osádky stanu začali zajímat zájemci z řad předních odborníků z mnoha evropských zemí a USA. WiMAX (Worldwide Interoperable Mobile Access) je progresivní vysokorychlostní bezdrátový přenos dat, který v krizové operaci takto na vlastní oči prozatím nemohli běžně vidět.

Živě se diskutovalo také o schopnostech, možnostech a budoucnosti předváděného systému. Odborníci oceňovali jeho technické provedení z komponentů běžně dostupných na trhu, originální design stanu a balonového draku SATELKITE i jejich vysokou užitnou hodnotu a schopnosti v poměru výkon – cena. Možnosti i výkonnost této progresivní technologie zesiluje použití software pro krizové řízení Emergency Office (EMOFF) od dlouhodobě a účinně spolupracující firmy T-SOFT Praha.

Ne překvapivě se stále více projevuje technologická i aplikační flexibilita a adaptabilita

předmětného systému i technologie, zejména ve schopnosti přizpůsobit se požadavkům koncových uživatelů i z jiných oborů, než z Armády ČR a Integrovaného záchranného systému ČR. Značným příslibem do budoucna byl zájem mnoha evropských organizací a institucí o spolupráci na stávajících i tvořících se národních i mezinárodních vědecko-výzkumných projektech.

„Mise Lichtenštejnský palác“ byla velmi úspěšná, plná užitečných setkání a plodné výměny zkušeností. Prokázala, že Univerzita obrany má co ukázat i nabídnout pro další rozvoj efektivity, interoperability a mobility informačních, informatických a komunikačních systémů a technologií i jako partner, účastníci se vývoje aplikací v rámci renomovaných projektů evropského bezpečnostního výzkumu.

Text: prof. Ing. Jiří F. Urbánek, CSc.
Foto: mjr. Ing. Jozef Heretik

Konference rektorů s historicky nejvyšší účastí

V hlavním městě Itálie – Římě se uskutečnil 38. ročník konference velitelů-rektorů nejvyšších vzdělávacích institucí NATO, PfP, středozemního dialogu, Istanbulské iniciativy a dalších přizvaných států.

Hostitelem konference byl velitel NATO Defense College, genpor. Wolf-Dieter Loeser. Účast byla nejvyšší v dosavadní historii – 127 hlavních funkcionářů z 50 zemí, zastupující 70 různých vzdělávacích vojenských institu-

cí. Poprvé v historii se v roli členských států NATO představily Albánie a Chorvatsko, premiérově přijeli i zástupci Japonska, Bahrajnu a Afghánistánu.

Tématem konference byl „Komplexní přístup ke krizovému řízení, krizovému managementu a procesu vzdělávání.“ Cílem bylo posílit výměnu informací a poznatků mezi vysokými představiteli institucí, které mají obdobné zodpovědnosti v oblasti vzdělávání a výcviku.

Česká republika byla zastoupena rektorem-velitelem UO prof. Rudolfem Urbanem a prorektorem pro vnější vztahy plk. Jaroslavem Průchou.

Text a foto: plk. Ing. Jaroslav Průcha

Když nás Gripeny donutily přistát

Pohled z řídicí věže 22. základny letectva v Náměšti nad Oslavou je pitoreskní. Sledujeme dva armádní vrtulníky, které se synchronně pohybují vzduchem na pozadí dvou kouřících betonových věží atomové elektrárny Dukovany. Nad letištěm krouží také neznámý dravec. Z rádia zní éterem volací znak „Náměšť věž“. Směna stanoviště Řízení letového provozu (ŘLP) dává povely a pokyny vzlétajícím, přelétávajícím a přistávajícím letounům. Dvaadvacet posluchačů Řízení letového provozu z Katedry letectva pozorně naslouchá výkladu náčelníka stanoviště mjr. Ing. Václava Řezníčka, zástupce velitele křídla mjr. Ing. Václava Kubálka a akademického pracovníka UO Ing. Michala Ropka. Poslední z nich z této základny předčasem létal a později na stanovišti ŘLP „náčelníkoval“.

Návštěva letiště v Náměšti nad Oslavou 20. května je součástí praxe ročního plánu Katedry letectva z předmětů Letecká navigace a Řízení letového provozu. Studenti dostali od svých vyučujících Ing. Kohoutka a mjr. Ing. Pecháčka okruh otázek, na které dnes hledají správné odpovědi. Kromě práce vidového řídicího

(Tower) se seznamují s praktickou činností radarového řídicího (APP) a řídicího přesného radarového přiblížení. Následuje exkurze technického sálu, jehož příslušníci zodpovídají za obsluhu, bezproblémový a bezporuchový chod všech technických prostředků určených k zabezpečení letového provozu letecké základny. Dalším místem praktické ukázky je pracoviště letecké informační služby, jehož úkolem je plánování letů a zajištění informační činnosti pro piloty i řídicí orgány letecké základny.

Vytoužený let

Následuje vytoužený let naplánovaný samotnými studenty. Letíme letounem AN-26 po stanovené trase – Náměšť n. Oslavou – Vyškov – Přerov – Moravská Třebová – Pardubice – Svitavy – Polička – Hlinsko – Náměšť n. Oslavou. V závěru letu plní letoun svůj další úkol – simuluje narušitele režimu letu. Dva stíhací letouny Gripen, které mají základnu na čáslavském letišti proti tomuto narušiteli odstartují, zachytí ho a identifikují. Vizualními signály nás „donutí“ přistát na letišti v Náměšti nad Oslavou, kam nás doprovázejí po provedené identifikaci a pokynech od střediska. Toto středisko a letouny Gripen pracují v hotovostním systému NATO – NATINADS, který ochraňuje vzdušný prostor členských států NATO. Tlačíme se k oknům letounu. Každý z pasažerů chce Gripeny zahlédnout a zvěčnit na displeji svého fotoaparátu.

I když let byl původně naplánovaný pro studenty, využívá se i k procvičení hotovostního systému, systému velení a řízení a projevuje činnost řídicích letového provozu při hotovostním zásahu. Studenti tak mohou v praxi vidět a prožít hotovostní zásah shodný s tím, který byl proveden o den později, když naše Gripeny zasahovaly v rámci NATINADS při plnění úkolu střežení vzdušného prostoru v Pobaltí. Cílem jejich zásahu byl letoun, který na jižní hranici Litvy s Ruskou federací narušil bezletové příhraniční pásmo. Splnění časových norem a průběh samotného letu prokázalo podle slov pplk. Davida Schreiera (www.army.cz) vysokou připravenost a profesionalitu létajícího a pozemního personálu kontingentu.

Perfektní příprava

Pedagogové z Katedry letectva oceňují perfektní přípravu a zabezpečení praktické části výuky na jednom z nejmenších armádních letišť v České republice. Náměšť nad Oslavou opouštíme s vědomím, že studenti zažili alespoň zlomek toho, čemu se jednou budou ve svém profesním životě věnovat. „Není nad to, ověřit si teoretické poznatky s praxí,“ jak říká vedoucí Katedry letectva plk. gšt. Ing. Miloslav Bauer.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Vědecká konference studentů FEM

Studentská tvůrčí činnost je jednou z hlavních forem systematické práce s nadanými a talentovanými studenty. Současně rozvíjí schopnost studentů samostatně a tvůrčím způsobem pomáhat řešit odborné problémy, které mimo jiné přispívají k odbornému rozvoji a formování jejich osobnosti. Na Fakultě ekonomiky a managementu působilo v letošním roce v rámci studentské tvůrčí činnosti celkem 29 pomocných vědeckých a 31 pomocných pedagogických sil.

Každoročním vyvrcholením aktivit studentů v této oblasti je uskutečnění vědecké konference, která umožňuje formou soutěže srovnání dosažených výsledků, výměnu poznatků, zkušeností a rovněž možnost navázání nových kontaktů, především se studenty ze zahraničí.

Vědecká konference studentů je každoročně pojata jako „otevřená“ a tak se do ní se svými pracemi přihlásili i studenti, kteří v daném roce nebyli zapojeni do vědecké práce jako pomocné vědecké, či pedagogické síly. V letošním roce se vědecká konference uskutečnila ve dvou termínech.

V prvním termínu – dne 12. května 2009 proběhla soutěž v šesti soutěžních sekcích:

Aplikovaná matematika a informatika, Aplikované ekonomické disciplíny, Ekonomická teorie, právo a personalistika, Ochrana obyvatelstva, Bezpečnost prostředí, Vojenské vědy a management. V průběhu soutěže bylo prezentováno celkem 36 soutěžních prací studentů fakulty a 10 prací zahraničních studentů.

Spolu se studenty Fakulty ekonomiky a managementu se konference v prvním kole zúčastnili studenti vojenských univerzit a vysokých škol z Bulharska, Maďarska, Rumunska a Slovenska. Zahraniční studenti získali v daných sekcích celkem dvě první a tři třetí místa. Všichni zahraniční studenti dostali, kromě diplomů a čestných uznání, rovněž propagační materiál o UO a FEM, který jim

bude připomínat jejich účast na této konferenci.

Ve druhém termínu – dne 20. května 2009 proběhla soutěž v sekcích Logistika armády a Služby logistiky. Prezentováno bylo celkem 20 soutěžních prací studentů fakulty. Nejpočetněji byly obsazeny sekce Ochrana obyvatelstva a Ekonomická teorie, právo a personalistika.

Poznatky z jednotlivých sekcí potvrdily u většiny soutěžících velmi dobrou úroveň předložených prací a rovněž schopnost talentovaných studentů efektivně přispívat k celkovému rozvoji oblasti vědy a výzkumu na fakultě.

**Text: Ing. Štefan Liška, FEM
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Velitelsko-štábní cvičení Kurzu vyšších důstojníků

Ve dnech 4. až 7. května a 1. až 3. června letošního roku proběhlo velitelsko-štábní cvičení posluchačů KVD organizované Ústavem strategických a obranných studií.

Tematika cvičení odrážela problematiku plánování nasazení sil EU BG do prostorů odpovědnosti. Cvičící byli uvedeni do situace přepravy kontingentu EU BG na vzdálenost přesahující 5000 km. Z úrovně velitelství FHQ řešili cvičící pořadí a strukturu přepravovaných sil a prostředků po moři, vzduchem a způsoby taktických přesunů na teritoriu operačního nasazení. K tomu využívali Operačně taktický systém velení a řízení pozemních sil.

Oproti minulým cvičením EU BG, včetně mezinárodního cvičení „Dobré sousedství“, bylo procvičováno také řízení operace v pro-

storu odpovědnosti s použitím taktického simulátoru. S využitím zkušeností příslušníků Centra simulačních a trenažerových technologií a zpracovatelského týmu cvičení se podařilo rozehrát situace, které by mohly činnost EU BG ovlivnit a na které musí být velitelé a štáby připraveni.

Poděkování za nasazení a úspěšné provedení cvičení patří všem posluchačům i ostatním příslušníkům ÚSOS zabezpečujících cvičení. Nedobrým vysvědčením našich nadřízených z úrovně velení školy je nezajem o tuto problematiku a práci posluchačů po celou dobu provádění tohoto typu závěrečných cvičení. Zatím si nikdo

ne našel čas nás navštívit a třeba prohodit pár slov. Doufejme, že se situace změní. Tak někdy příště...

**Text: pplk. Ing. Leoš Halíř, ÚSOS
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

MONEY

is anything that is generally accepted as payment for goods and services and repayment of debts. The main uses of money are as a medium of exchange, a unit of account, and a store of value. Some authors explicitly require money to be a standard of deferred payment. The dominant form of money is currency.

The use of barter-like methods may date back to at least 100,000 years ago, though, contrary to popular conception, there is no evidence of a society or economy that relied primarily on barter. Instead, non-monetary societies operated largely along the principles of gift economics. When barter did in fact occur, it was usually between either complete strangers or would-be enemies. Trading in red ochre is attested in Swaziland, shell jewellery in the form of strung beads also dates back to this period, and had the basic attributes needed of commodity money. To organize production and to distribute goods and services among their populations, before market economies existed, people relied on tradition, top-down command, or community cooperation.

The Shekel referred to an ancient unit of weight and currency. The first usage of the term came from Mesopotamia circa 3000 BC. and referred to a specific mass of barley which related other values in a metric such as silver, bronze, copper etc. A barley/shekel was originally both a unit of currency and a unit of weight.

History of Money

According to Herodotus, and most modern scholars, the Lydians were the first people to introduce the use of gold and silver coin. It is thought that these first stamped coins were minted around 650-600 BC. A stater coin was made in the stater (trite) denomination. To complement the stater, fractions were made: the trite (third), the hekta (sixth), and so forth in lower denominations.

The first banknotes were used in China in the 7th century, and the first in Europe issued by Stockholms Banco in 1661.

QUESTIONS:

1. What is money generally used for?
2. What did the era of market economy precede?
3. What did a Shekel refer to in ancient times?
4. When were the first gold and silver coins introduced?

MONEY EXPRESSIONS

1 To have a finger in the pie	a) paying off one's debts
2 To save up for a rainy day	b) it was extremely expensive
3 In the red	c) the account is in credit
4 In the black	d) inheriting money
5 To line one's pockets	e) only just managing to cope financially
6 To make the money fly	f) money from illegal activities
7 To settle up	g) putting money aside to cover any unforeseen circumstances
8 To be broke	h) the account is overdrawn
9 To break even	i) having a financial interest in something
10 To cost an arm and a leg	j) to spend money without any special purpose
11 To make ends meet	k) being absolutely without funds
12 Daylight robbery	l) to make money very quickly
13 Laundered money	m) making neither a profit nor a loss
14 To come into money	n) extortionate costs

ANSWERS

QUESTIONS

1. As a payment for goods and services and repayment of debts.
2. Barter trade.
3. Ancient unit of weight and currency.
4. Around 650 – 600 BC.

FORMS OF MONEY 1a, 2a, 3c, 4a, 5b, 6c, 7b, 8b, 9a, 10c.

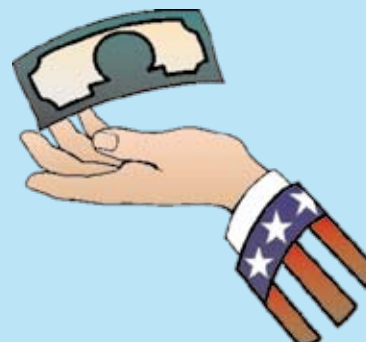
MONEY EXPRESSIONS 1i, 2g, 3h, 4c, 5l, 6j, 7a, 8k, 9m, 10b, 11e, 12n, 13f, 14d

FORMS OF MONEY

Choose the correct alternative to complete each sentence:

1. Money in notes and coins is called
a) cash b) capital c) reserves
2. The dollar, the euro and the yen are all
a) currencies b) funds c) exchange
3. Money borrowed from a bank is a
a) deposit b) income c) loan
4. Borrowed money that has to be paid back constitutes a
a) debt b) fund c) subsidy
5. All the money received by a person or a company is known as
a) aid b) income c) wages
6. The money earned for a week's manual work is called
a) income b) salary c) wages
7. The money paid for a month's (professional) work is a
a) loan b) salary c) wages
8. Money placed in banks and other savings institutions constitutes
a) capital b) deposits c) finance
9. Money paid by the government or a company to a retired person is a
a) pension b) rebate c) subsidy
10. The money that will ultimately be used to pay pensions is kept in a
a) budget b) deposit c) fund

Připravila skupina AJ, CJP

Pouť v Lurdech očima studentů

Letošní Mezinárodní vojenská pouť v Lurdech se 15. až 17. května 2009 konala již po jedenapadesáté. Někteří z nás tuto věhlasnou pouť navštívili už v minulých letech, jiní přijeli poprvé.

Při příjezdu do Lurd jsme se trochu báli o počasí. Všude okolo byly velké šedé mraky a vyhlídka na tři dny v mokré uniformě se nám vůbec nelíbila. Ale nakonec po celý čas bylo krásné počasí, a tak nabitému programu vojenské pouti, který začal v pátek ceremoniálem a končil v neděli v poledne mezinárodní mši, nic nebránilo.

Lurdy, malebné městečko ve francouzském podhůří Pyrenejí, jsou jedním z nejnavštěvovanějších poutních míst křesťanského světa. Poutníci sem přicházejí již o roku 1858, kdy došlo k mariánskému zjevení místní mladé dívky Bernadette.

Tradice vojenských poutí do Lurd byla založena o sto let později krátce po 2. světové válce jako akt usmíření příslušníků francouzské a německé armády. V současné době se této pouti, věnované modlitbám za mír mezi národy, pravidelně účastní na 15 tisíc vojáků z téměř 30 zemí celého světa. Od roku 1992 pak do Lurd pravidelně přijíždějí i čeští vojáci.

Letošní zahajovací ceremoniál byl sice trochu zmatený, ale pak jsme zhlédli přehlídku vlajek a armád všech účastnících se zemí. Ceremoniál se odehrál u pomníku oběti válek na náměstí Peyramale. Nechyběly zde ani vojenské hudby včetně bubeníků a dudáků. Následující pochod městem mezi davy lidí byl skutečným zážitkem. Jen srovnat krok nebylo vždy snadné. Když totiž slyšíte tři vojenské kapely zároveň, jste téměř ztraceni. Zbytek dne jsme využili k prohlídce města, které vyniká jak architekturou církevních staveb a krásným okolím, tak množstvím poutníků, vždy ochotných se s vámi pobavit a vyfotit.

V sobotu dopoledne jsme se všichni zúčastnili české mše a podle místní tradice zapálili 170 cm dlouhou českou svíci, patřící k těm nejkrásnějším. Odpoledne nás čekal individuální program. Z pestré nabídky jsme volili křížovou cestu, výlety na okolní kopce (někteří lanovkou a někteří po svých), odpočinek v táboře, prohlídku města nebo nákupy.

Po setmění jsme se vydali na působivý mariánský průvod se svícemi, při kterém jsme si vyslechli požehnání v mnoha jazycích zakončené litaniami a zpěvem Ave Maria. Ačkoliv jsme museli na průvod dlouho čekat, symbolika světla na nás silně působila a příjemně pohladila po duši.

V noci se každý v táboře snažil vyměnit české odznaky a jiné části uniforem za co nej-

zajímavější kousky ze zahraničí. Myslím, že jsme byli celkem úspěšní. K našim největším úlovkům patřila francouzská či ukrajinská vojenská čepice a švýcarský magnetický teploměř.

V neděli dopoledne jsme se účastnili mezinárodní mše v podzemní bazilice Pia X. s kapacitou kolem 20 000 věřících, která završila naši pouť v Lurdech. Pak už jsme se jen v rychlosti balili a nakupovali poslední suvenýry. Plni krásných zážitků jsme opustili město v neděli odpoledne s vědomím, že více než 24 hodinová cesta autobusem domů se dá v dobré partě zvládnout. Stálo to za to!

**Text: ppprap. Eva Ludvíková
Foto: archiv studentů UO**

Příležitost k výměně zkušeností

Ve dnech 12. až 15. května tohoto roku se v německém Munsteru konalo v pořadí již páté mezinárodní sympozium zaměřené do oblasti CBRN dekontaminace, které neslo oficiální název

„5th International Symposium on CBRN-Decontamination“. Třídenního, velice atraktivního a bohatého programu se účastnilo celkem 165 odborníků z 21 zemí Evropy, včetně zástupců z USA, Kanady a Izraele.

Príslušníkům Ústavu ochrany proti zbraním hromadného ničení, plk. prof. Ing. Dušanu Vičarovi, CSc., a mjr. Ing. Pavlu Otríšalovi se tak naskytlá výjimečná příležitost vyměnit si bohaté zkušenosti v této oblasti. V rámci formální i neformální části jednání sympozia se diskutovalo o nejnovějších trendech v oboru CBRN dekontaminace. Dále se hovořilo o možných tendencích rozvoje na doktrinární úrovni a to nejen v rámci mnohonárodních uskupení, ale hlavně na úrovni jednotlivých zúčastněných států.

Príslušníci ústavu ve svém příspěvku prezentovali svoje postoje a názory týkající se po-

jetí hromadné dekontaminace osob a materiálního vybavení jednotek chemického vojska AČR. Ve svém vystoupení dále analyzovali problematiku procesních vod a následnou manipulaci s ní. Dále poskytli informace o možném směru řešení hromadné dekontaminace osob, a to nejen na úrovni bojových operací, ale i na úrovni nebojových (humanitárních) operací ve prospěch civilního obyvatelstva. V následné diskusi vyvolalo velký zájem vydefinování požadavků na mobilní modulární systém hromadné dekontaminace osob, umístěný do více funkčních kontejnerů.

Účastníci jednání sympozia, zástupci výrobních společností, reprezentanti výzkumných a vývojových pracovišť našli vzájemnou shodu v tom, že bez kvalifikovaných a velmi dobře připravených odborníků nelze obor CBRN dekontaminace úspěšně rozvíjet. Dále dospěli k názoru, že existence vzájemných vazeb mezi vzdělávacími zařízeními (univerzitami), zadavateli, společnostmi, které výzkumy provádí a koncovými uživateli nesmí být narušena, ba nao-

pak neustále posilována. Tato myšlenka byla zástupci Ústavu OPZHN jednoznačně podpořena tím, že se diskutovalo také o možnostech provádění výzkumných a vzdělávacích aktivit ústavu. To vyvolalo další diskusi nad definováním možných podmínek pro rozvoj vzájemné spolupráce, a to nejenom na úrovni univerzit, ale také vývojových a výrobních společností prakticky z celého světa.

Text a foto: mjr. Ing. Pavel Otríšal, Ústav OPZHN

Mezinárodní kolokvium o řízení vzdělávacího procesu

Ve čtvrtek 21. května 2009 se na Univerzitě obrany v Brně uskutečnil již 27. ročník mezinárodního kolokvia o řízení vzdělávacího procesu. Konferenci pořádala Fakulta ekonomiky a managementu zastoupená Katedrou ekonometrie ve spolupráci s Fakultou elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně a brněnskou pobočkou Jednoty českých matematiků a fyziků.

Cílem konference, kterou zahájil prorektor pro studijní a pedagogickou činnost prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., byla výměna informací a zkušeností z oblasti řízení vzdělávacího procesu a hledání cesty jeho dalšího zkvalitňování. Za Fakultu ekonomiky a managementu UO přivítal účastníky konference proděkan pro vnější vztahy a rozvoj pplk. Ing. Vladan Holcner, Ph.D. Poté následovaly zvané přednášky.

Zajímavé bylo například vystoupení prof. RNDr. Jozefa Fuliera, CSc., z Univerzity Konstantina Filozova v Nitře s názvem Aspekt motivácie, vizualizácie a humanizácie vzdelávania v matematike: Krása matematiky, matematika krásy. Přednášející mluvil o tom, že historie každé vědy je v jisté míře spojená také s rozvojem estetického myšlení. Konkrétně vztah mezi matematikou a estetikou (přes jejich zdánlivé odlišnosti) je významný. Na druhé straně existuje nemálo aplikací matematiky v umění (zejména v malířství, sochařství a architektuře), které se mohou stát prostředkem motivace nebo rozvojem tvořivosti vzdělávání v matematice.

Dopolední jednání zakončil doc. RNDr. František Vižďa, Ph.D., z Univerzity obrany přednáškou Fyzikální aspekty kvantových počítačů. Ve svém vystoupení popsal fyzikální aspekty kvantových počítačů. Zabýval se popisem stavu v kvantové mechanice, aspekty měření v kvantové mechanice, propleteným stavem částic, kvantovou teorií informace, kvantovým bitem a kvantovou kryptografií. Přednáška poukázala na možné realizace kvantových počítačů.

Po polední přestávce pokračovala jednání konference v pěti odborných sekcích.

Jeich prostřednictvím pak jednotliví vystupující prezentovali získané výsledky svých vědeckých aktivit. K dalšímu zkvalitnění obsahové úrovně projednávaných příspěvků přispěl fakt, že všechny příspěvky byly anonymně recenzovány. Pro účastníky konference, které se zúčastnilo 106 pedagogických a vědeckých pracovníků, byl vytvořen sborník abstraktů příspěvků, jejichž součástí je plné znění příspěvků v elektronické verzi na CD-ROMu.

**Text: RNDr. Milan Vágner (K-101)
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Retrospektivně na téma konference

Konference Distance Learning, Simulation and Communication - DLSC 2009 (Distanční vzdělávání, simulace a komunikace) se konala dne 6. května 2009 v prostorách brněnského výstaviště v pavilonu E. Jednalo se o jednu z více než deseti konferencí, které proběhly v rámci CATE letošního veletrhu obranných technologií IDET 2009. Konference DLSC 2009 volně navázala na poslední konferenci Simulace a distanční vzdělávání 2007. Změna názvu konference, jak je uvedeno dále, nebyla jedinou změnou, pro kterou se organizátoři z Katedry komunikačních a informačních systémů Fakulty vojenských technologií (K-209) Univerzity obrany rozhodli.

Změna názvu konference, a tím rozšíření jejího zaměření, byla reakcí na několik skutečností. V ČR i okolních státech je v posledních letech pravidelně na téma distančního vzdělávání pořádáno několik významných konferencí. Dalo se rovněž očekávat, že současná ekonomická recese v letošním roce významně sníží o tuto konferenci počet potenciálních zájemců. Významným cílem organizačního týmu bylo také oslovit pozvánkou na konferenci DLSC 2009 akademické pracovníky ze zemí visegrádské čtyřky, jejichž pracoviště mají na poli vzdělávání orientaci na proble-

matiku blízkou zaměření K-209. Proto oproti roku 2007 přibýlo zaměření na komunikace.

První hodnocení konference na základě sdělených dojmů účastníků a následně obdržených e-mailů vyznívá pozitivně. Z celkového počtu více než 100 zaregistrovaných zájemců o konferenci se více než polovina jednání konference dne 6. 5. 2009 zúčastnila. Na konferenci zaznělo 16 příspěvků, z toho 6 ze zahraničí.

Z domácích účastníků vzbudil značný pozitivní ohlas zejména příspěvek Ing. Ivana Jandla, ředitele firmy E-COM a RNDr. Evy Staňkové z Centra jazykové přípravy Univerzity obrany. Vzhledem k tomu, čeho tato akademická pracovnice UO v posledních letech dosáhla, není tento její úspěch překvapivý. Eva Staňková se může mimo jiné např. pochlubit aktivním vystoupením na čtyřech po sobě jdoucích největších evropských vojenských konferencích ITEC (Londýn, Kolín nad Rýnem, Stockholm a Brusel). V loňském roce byla na konferenci ITEC ve Stockholmu, asi jako jediná česká účastnice těchto konferencí v historii vyhodnocena zahraničními organizátory za nejlepší příspěvek. Následně byla jako řečnicka pozvána na největší světovou vojenskou konferenci zaměřenou na výcvik, vzdělávání, simulační a trenažérové technologie I/ITSEC v Orlandu (Florida, USA).

Ze zahraničních přednášejících se účastníci DLSC 2009 mohli např. poprvé v Brně setkat s jednou z nejvýznamnějších autorek velmi kvalitních e-learningových kurzů na Slovensku - doc. Ing. Lubicí Stuchlíkovou, Ph.D. Mezi stále a vždy vítané účastníky konference patří naši kolegové z AOS Liptovský Mikuláš. Poprvé byla letos v Brně zastoupena tři polská pracoviště - Wrocław, Cieszyn a Katowice. Ekonomické potíže zřejmě znemožnily účast přihlášeným zájemcům z Maďarska a Rumunska.

Závěrem patří poděkování firmám E-COM a HP za jejich sponzorské příspěvky, firmě Expertia za spolupořadatelství konference v oblasti finančních záležitostí, Univerzitě obrany za zajištění prostor a další podporu konference. Uznání patří také všem členům mezinárodního programového výboru, recenzentům příspěvků, přednášejícím i všem dalším účastníkům. Vzniklé kontakty mezi účastníky konference DLSC 2009 by mohly být v budoucnu základem spolupráce a případně řešení společných projektů financovaných z mimoresortních zdrojů.

Text a foto:
Ing. Miroslav Hrubý, CSc., K-209

MEZINÁRODNÍ LETECKÝ VELETRH		UNIKÁTNÍ NEKOMERČNÍ AKCE PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST	
18. – 20. 9. 2009		19. – 20. 9. 2009	
www.airin.cz	Letiště Leoše Janáčka Ostrava		www.natodays.cz

Bílá kniha terciárního vzdělávání – téma, které hýbe oblastí vysokého školství v ČR

Bílá kniha terciárního vzdělávání, tj. návrh připravované reformy vysokých škol je významným bodem jednání Rady vysokých škol (RVŠ). Jedná se o dokument, který je velmi důležitý pro budoucnost vysokých škol v České republice. Proto jsme jako vaši zástupci v RVŠ rozhodli informovat o nejčastěji diskutovaných otázkách souvisejících s tímto dokumentem. Pokud tento dokument nebude přijat současnou vládou, lze předpokládat, že další návrh reformy vysokého školství bude vycházet z tohoto dokumentu.

První verze Bílé knihy terciárního vzdělávání byla zveřejněna v květnu 2008. Bílá kniha má být považována za východisko pro legislativní aktivitu vlády v oblasti vysokého školství, pravděpodobně i pro novelu či vznik nového vysokoškolského zákona – zákona o terciárním vzdělávání.

Sporné body

Rada vysokých škol i jiné orgány (např. Česká konference rektorů) zabývající se problematikou terciárního vzdělávání chápou a podporují kritickou reflexi českého vysokého školství a považují za nezbytné pracovat na změnách, které by vedly ke zvýšení konkurenceschopnosti vysokých škol. Některé z návrhů v Bílé knize lze v tomto směru akceptovat. Cílem našeho příspěvku je však poukázat na sporné body, o kterých je vedena diskuse mezi akademickou obcí a vládou zastoupenou Ministerstvem školství.

Nevyjasněné kompetence

Bílá kniha terciárního vzdělávání se snaží o zmapování současné situace v českém vysokém školství a hledá možná řešení problémů v této oblasti. Tematika je to velmi rozsáhlá, různorodé jsou také navrhované změny. Hlavním problémem tohoto dokumentu je nedomyšlenost, jakási nevyváženost a časté rozpory, dokonce i protichůdná tvrzení. Jako příklad, který se i naši Univerzity dotýká, lze uvést oblast řízení a samosprávy vysokých škol. Nejsou zde vyjasněny kompetence a vzájemné vztahy akademických orgánů (akademický senát, vědecká rada, správní rada). U veřejných vysokých škol je navrhovaná masivní změna kompetencí správních rad chápána jako pokus o otevření cesty k přímé závislosti vysokých škol na vůli

politických subjektů, což je podle zástupců vysokých škol nepřijatelné. Navrhované změny funkcí akademických senátů by mohly vést k oslabení principů akademické samosprávy.

Habilitační a jmenovací řízení

Je všeobecně známo, že úroveň habilitačních a jmenovacích řízení je na školách různá. Řešení, která nabízí Bílá kniha terciárního vzdělávání (zřízení míst docentů a profesorů pro odborníky z praxe, či zavedení jakýsich státních profesur) nejsou přijatelná pro některé typy vysokých škol. Tato řešení by naopak mohla vést k inflaci akademických titulů, které by tím definitivně ztratily smysl.

Bílá kniha nereflektuje specifika jednotlivých oblastí vysokého školství, nelze srovnávat specifické problémy přírodních a technických oborů s problémy humanitních a uměleckých oborů, které se nemohou zapojit do aplikovaného výzkumu a přímých vazeb do výrobní sféry. Nerozlišují se ani školy velké a malé.

Financování vysokých škol

Rovněž financování vysokých škol není řešeno jako celek. Hlavní slabinou je jako vždy výrazné podfinancování českého vysokého školství. Navrhovaný způsob kontrahovaného financování, kde se počítá s nutností, aby školy hledaly samostatná řešení, je sice motivační a správný, ale v širších souvislostech a podmínkách České republiky se nejeví jako reálný. Jako jediný zdroj soukromých financí je v Bílé knize navrhováno odložené školné. Téma odloženého školného je v dokumentu rozvedeno velmi podrobně, zároveň je však třeba upozornit, že ze strany představitelů vlády bylo jednoznačně řečeno, že v dohledné době nebude v žádném případě zavedeno. Jde tedy o rozpornou myšlenku. Připravovat změnu, o níž se ví, že v dohledné době nenastane, je absurdní.

Zjišťování a hodnocení kvality činnosti vysokých škol je důležitou oblastí, která je jasně definována, ale kterou je potřeba i nadále rozvíjet. Toto tvrzení je podepřeno zápisy ze setkání ministrů jednotlivých států Evropské unie, které proběhly v Berlíně, Praze, Bergeně a Londýně a také činností Evropské sítě pro hodnocení kvality (ENQA). Formulace uvedené v Bílé knize jsou však vágní, nejasně formulovány. V oblasti zlepšení hodnotitelnosti jednotlivých typů škol bylo už vyřešeno mnohé, tyto výsledky a zkušenosti by měly být využity. Bílá kniha terciárního vzdělávání však tyto dřívější snahy nereflektuje, pracuje jen z úzkou škálou hodnotících kritérií při nevyjasněné metodice.

Strukturované studium

Jedním z velkých témat Bílé knihy je strukturované studium. Na adresu vysokých škol se zde objevuje řada kritických připomínek, mimo jiné i to, že se vysoké školy snaží

být výzkumnými univerzitami. Takovéto chování vysokých škol je odsuzováno a označeno za nepřijatelné. Nelze se však divit, jelikož prostředky na vzdělávání se zvyšovat nebudou. Pak budou mít vysoké školy pouze málo cest jak navýšit své rozpočty a jednou z nich je výzkum.

Bakalářské programy

Dalším důležitým tématem je zavedení krátkých profesních bakalářských programů. V tuto chvíli však nejsou v České republice připraveny podmínky ani na úrovni legislativní (např. zákon o vysokých školách, lesní zákon, zákony týkající se justice), tak aby sami studenti chtěli tyto bakalářské studijní programy absolvovat.

Zavedení těchto bakalářských programů může v budoucnosti také pravděpodobně vyústit ve zrušení většiny středních odborných škol, které mají vesměs solidní úroveň. Pro příklad není třeba chodit daleko. Vzpomeňme si například na problematiku vzdělávání a kompetencí z tohoto vyplývajících u středního zdravotnického personálu. Legislativní rozháranost posledních let vyústila ke snížení prestiže tohoto povolání a následnému poklesu stavu středního zdravotnického personálu v nemocnicích na neúnosnou mez. V současnosti se opět uvažuje o zavedení středních odborných škol, které již mezitím jako takové zanikly.

Na závěr

V Bílé knize terciárního vzdělávání je ještě celá řada dalších okruhů, kterým bychom mohli věnovat svou pozornost. V rámci tohoto příspěvku byly zmíněny jen ty nejdůležitější.

Doufáme, že se nám podařilo sdělením zaujmout a přesvědčit vás, že i když jsme státní vysoká škola, zavedení tohoto dokumentu by naši činnost také výrazně ovlivnilo. Na závěr je nutno konstatovat, že Bílá kniha tak, jak byla předložena, není kompaktním materiálem a je před námi ještě dlouhá cesta. Na základě konstruktivní diskuse mezi MŠTM, a jiných orgánů zabývajících se legislativou, mimo jiné i RVŠ snad v budoucnu vznikne dokument, jenž se stane dobrým stavebním kamenem pro budoucí legislativu vztahující se k vysokému školství a problematice terciárního vzdělávání.

Jelikož se jedná o legislativně velmi rozsáhlou a nepřehlednou oblast, využili jsme pro orientaci v problému prohlášení, jenž bylo připraveno Českou konferencí rektorů.

Text:

npor. PharmDr. Jana Žďárová Karasová,
pplk. Ing. Karel Antoň, PhD.
Fakulta vojenského zdravotnictví

Kurz sebeobrany a boje zblízka

V rámci obnovy své instruktorské licence jsem se ve dnech 11. až 15. května 2009 spolu se skupinou studentů Univerzity obrany a několika dalšími příslušníky útvarů AČR zúčastnila kurzu sebeobrany a boje zblízka pod vedením vedoucího instruktora Mgr. Tomáše Novohradského. V průběhu pěti dní jsme si netradičními metodami nejen vylepšili svou fyzickou kondici, rozvinuli své pohybové schopnosti a prohloubili reflexivní chování v zátěžových situacích. Jako stávající velitel jsme však ocenila také zkušenost z prožitku, kdy i přes veškeré obtíže je potřebné situaci a výcvik nevzdávat, překonat sám sebe a pokračovat dál.

Zjištění, jak psychicky zvládáme situace při extrémní fyzické námaze a ještě pod psychickým zatížením je jistě neocenitelná zkušenost každého budoucího velitele. Nenahraditelnou zkušeností je pak i přístup k pojetí výcviku, který se dá aplikovat na vedení jakékoli skupiny.

Schopnost využívat své pohybové schopnosti ke svému profesnímu prospěchu by měl umět bezesporu každý. V moderním pojetí vojenské sebeobrany razíme zásadu kvality, ne kvantity. Není účelem naučit vojáka množství technik, které potom v zátěžové situaci není schopen využít. Stačí několik základních technik, které je vhodnou formou výcviku potřeba převzít za vlastní. Zásoba technik je tak široká, že je lze diferencovat podle potřeb jednotlivých druhů vojsk či skupin, které se připravují

jí na tu či onu konkrétní situaci v profesním působení.

Na sebeobranu se nelze dívat pouze jako na disciplínu speciální tělesné přípravy, ale jako na součást taktické přípravy. Například při individuálním výcviku jednotlivce chystajícího se do zahraniční operace, kde jeho úkolem bude prohledávání osob, nesmí chybět dovednost případného poutání či odzbrojení osoby, u které i přes výzvy k odevzdání najde zbraň. Stejně důležitá je znalost odváděcích technik pro působení během CRC operací. Vzhledem k účasti našich vojáků v nebojových misích roste význam úkolů policejního charakteru, kde použití palné zbraně je až posledním nejkrajnějším řešením.

Kurzu sebeobrany a boje zblízka se dobrovolně zúčastnila poměrně početná skupina

studentů, což považuji za velké pozitivum a obrovský úspěch instruktora speciální tělesné přípravy z Centra tělesné výchovy Univerzity obrany. Toto odvětví tělesné přípravy je nejen velmi atraktivní, ale především velmi náročné a mnohdy dosti bolestivé, proto se stává, že je na útvarech AČR zanedbáváno. Další bolestnou zkušeností z praxe je nedostatek kvalitních instruktorů, kteří by své znalosti mohli předávat dál a vést výcvik u jednotek. Právě proto bylo dalším nezanedbatelným pozitivem tohoto kurzu 4 obnovy instruktorské licence a 2 nově získané licence na vyšší stupeň. A samozřejmě spousta dalších nadějných studentů, kteří po další tvrdé přípravě na instruktorskou licenci jednou dosáhnou.

Text: por. Simona Bulanderová

Sportovní úspěchy studentů Univerzity obrany

V rámci mezinárodního závodu „Veletržní běh Brnem“ se konal štafetový závod vysokých škol na 4 x 500m. Proběhl v sobotu 23. května na náměstí Svobody v Brně a studenti Univerzity obrany si v něm nevedli špatně.

Štafetu rozbíhal pprap. Jiří Prekop. Nenechal nic náhodě a ihned po startu se zařadil do čela závodu. Nicméně v cílové rovince byl přesputován členem štafety Fakulty sportovních studií. Naši studenti pprap. Miroslav Ďuriš a Jan Skřejpek se snažili udržet minimální odstup od štafety Fakulty sportovních studií, což se jim podařilo. „Finišman“ naší štafety byl pprap. David Koblížek, který svedl dramatický boj na cílové pásce se štafetou Fakulty sportovních studií. Přesto, že se naši štafeta

nepodařilo zvítězit, myslím, že druhé místo v konkurenci vysokých škol města Brna je dobrý úspěch.

Dalšího úspěchu studentů se Univerzita obrany dočkala na závodech „Přeboru AČR v přespolním běhu a CISM day run“, který se konal 20. května v Praze. Pprap. Miloš Kafka skončil třetí v pěkném čase 30:46 na devítikilometrové trase.

Za zmínku stojí i pěkné 7. místo pprap. Pavla Králíka a 3. místo mjr. Tomáše Leuchtera ve vyšší věkové kategorii.

Text a foto: mjr. Tomáš Leuchter

Sportovní den rektora na Univerzitě obrany

Dne 21. května 2009 se uskutečnil Sportovní den rektora Univerzity obrany, jehož garantem byl zástupce rektora-velitele plk. gšt. Ing. Josef Trojan. Organizace soutěží byla zastrešována Centrem tělesné výchovy a sportu UO.

Pořadatelé připravili celem 15 sportovních disciplín: nohejbal, plavání, beach volejbal, překážkovou dráhu, přespolní běh, florbal, malou kopanou, tenis, cyklistiku, lezení, netradiční sporty jako KUBBE, petanque a woodball, projíždku na kolečkových bruslích, turistiku, bruslení na ledě a přetah lanem. Dvě z nich – nohejbal a plavání byly zároveň přebory UO.

Sportovního dne se zúčastnilo více než 400 závodníků. Z hlediska účasti, stejně jako u předešlých ročníků, byla nejpobulárnější a

nejatraktivnější turistika, které se zúčastnilo 62 příslušníků UO. Potěšující je, že o všechny disciplíny byl zájem a žádná nemusela být vyjmuta z důvodu nízké či nulové účasti.

Účastníci sportovních her bojovali o umístění s velkým nasazením, což se projevilo i v dosažených výkonech. Jako příklad lze uvést výkony z překážkové dráhy, kde se závodníci na prvních třech místech vtěsali pod 1 min a 10 vteřin. Samozřejmě výtečných výkonů bylo dosahováno ve všech disciplínách, ať v kolektivních sportech či soutěži jednotlivců.

Do letošního ročníku sportovního dne bylo zakomponováno několik netradičních, a v některých ohledech až průkopnických myšlenek, které se podařilo proměnit ve skutečnost. Jednalo se především o mnohem širší nabídku sportovních disciplín, z nichž některé byly v nabídce poprvé. Šlo například o bruslení na ledě, netradiční sporty, či projíždku na kolečkových bruslích. Rovněž byla obměněna turistická trasa a namísto tradiční Lednice či Pálavy bylo jejím letošním cílem Josefovské údolí.

Závěr Sportovního dne rektora byl „okoreněn“ silovou disciplínou, a to přetahem lana, kde svoji zdatnost porovnávala družstva ze školních jednotek. K větší atraktivnosti přispěla skutečnost, že jednou ze šesti členů družstva byla žena.

Místo nástupu bylo rovněž změněno z tradičních kasáren Šumavská do prostoru fotbalového hřiště v kasárnách na ul. Jana Babáka. Ušetřil se tak cenný čas, který byl k prospěchu závodníků, a zároveň se již od začátku této akce podtrhl její hlavní atribut – a to sportovní duch.

Po vyhlášení výsledků následovala společenská část. V postavených stáncích čekalo na závodníky občerstvení v podobě guláše a nápojů dle výběru.

K celkové pohodové, přátelské a fair play atmosféře Sportovního dne rektora přispěl i fakt, že si účastníci mohli vybrané disciplíny užít v pravém letním počasí.

**Text: plk. PhDr. Jiří Sekanina
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Nahlédnutí pod chorvatskou hladinu

Po několikátýdenním plánování a přípravách jsme se 6. května vydali s třicítkou členů potápěčského klubu UO a s rodinnými příslušníky na chorvatský ostrov Šolta. Po desetihodinové cestě auty jsme se druhý den ve čtvrtek ráno pomalu blížili k jednomu z cílů naší cesty – k přístavnímu městu Split. Pomalý východ slunce nám skýtal nádherný pohled. V dále se k obzoru modralo Jaderské moře, v údolí pod námi se probouzelo město.

Jelikož v Chorvatsku byl běžný pracovní den a Split nepatří zrovna k malým městům, projet skrz něj ráno až k přístavu, se neobešlo bez dopravní špičky. Přesto jsme se na seřadště aut k jednotlivým trajektům dostali asi tři hodiny před jeho odjezdem. Volný čas jsme využili k prohlídce přístavu a blízké části města, snídani a lehkému odpočinku.

Po nástupu na loď a její krátké prohlídce jsme se všichni sešli na palubě. Přípitkem šampaňským jsme oficiálně zahájili naši potápěčskou výpravu Šolta 2009.

Po přistání na ostrově v přístavu Rogač jsme pokračovali do naší cílové stanice – přímořské vesničky Maslinica. Tam už si nás převzali potápěči z české báze, kteří pro nás v průběhu zájezdu zajišťovali ubytování, dopravu na ponory a plnění tlakových lahví. Vedoucí byli ubytování přímo na základně v přístavu. My ostatní v nádherném čtyřposchodovém apartmá, postaveném ve svahu nad přístavem, ze kterého byl výhled na celou zátoku zaplněnou loděmi různých typů od rybářských člunů až po přepychové jachty.

Režim pobytu byl stále ve stejném rytmu, kdy se střídalo spaní, příprava na ponor, ponor, údržba po ponoru, jídlo, odpočinek – a to samé stále dokola. Každý ponor začínal dopravou na motorovém člunu k jednomu ze zajímavých okolních ostrůvků. Během cesty jsme dostali informace o lokalitě, především co zajímavého tady můžeme vidět. Byli jsme též poučeni o bezpečnostních opatřeních a možných rizicích dané lokality. Po zakotvení člunu se do vody naházela výstroj a za ní vyskákala celá skupina. Ve vodě se všichni ustrojili, zkontrolovali funkčnost výstroje a určili se dvojice, které na sebe během ponoru dohlížely. Poté se v moři sestoupilo asi do čtyřicetimetové hloubky. Během ponoru jsme mohli vidět spoustu mořských živočichů, pře-

devším langusty, hvězdice a různé druhy ryb a řas. Krásně čistá voda umožňovala skvělou viditelnost na více než 15 m.

Všechny ponory byly jedinečné a něčím zajímavé, ale přesto si zaslouží vyzdvihnout noční páteční ponor 8. května. Z hlediska bezpečnosti byl povolen do maximální hloubky 10 m, ale pod paprskem z potápěčské svítilny jsme se i v tak malé hloubce stali součástí jedinečného nočního podmořského života. Svě zážitky jsme si obohatili při setkání s několika chobotnicemi, kraby poustevníčky ověšenými sasankami a dokonce i sépií. Množství ryb, které jakoby zkameněly po nasvícení světlem, ukazovalo na aktivnější noční život. I přes pokročilejší pozdní hodinu návratu a nepříjemný chlad, byli všichni účastníci nočního ponoru pod vedením Jindřicha Holopírka, velmi spokojeni.

Po sérii sobotních ponorů se náš zájezd pomalu blížil ke konci. Na rozloučenou před náročnou zpáteční cestou nás čekala ještě jedna velká událost. Tou byla společná večeře v jedné z místních restaurací. Už přes den, kdy jsme využívali posledních možností k potápění, se v restauraci vařilo a chystalo na večerní hostinu. Během večera jsme ochutnali chobotnici, grilované maso, ryby i různé pomazánky a saláty místní kuchyně. K pití se podávalo

originální chorvatské víno i jejich národní pálenka – Rakije, která je typická pro země Balkánského poloostrova. Příjemná zábava panovala do časných ranních hodin a kromě posádek, které plánovali ranní odjezd, se málokomu chtělo na kutě.

Neděle 10. května byla dnem našeho návratu. Už od rána se nesla ve znamení balení a odjezdu k trajektu, který opouštěl ostrov každé tři hodiny. Po téměř desetihodinové zpáteční cestě autem, kdy jsme projeli Chorvatskem, Slovinskem a Rakouskem, jsme dorazili několik hodin po půlnoci do Brna. Zůstaly v nás lehce melancholické pocity, protože pobyt tak rychle utekl a ráno na nás čekaly školní povinnosti.

Text: prap. Bc. Jan Handueř
Foto: prap. Bc. Tomáš Repák,
přrap. Bc. Luděk Šmejkal

Peklo a rekordy na Merenyi

Mjr. Ing. Josef Čuřík se ve svém pracovním životě stará především o chod Klubu Univerzity obrany. Zbytek času dělí mezi svou rodinu a oblíbené koníčky. Novější zálibou je golf, kterému se věnuje třetím rokem. Přesto, jak říká, se rok co rok zlepšuje a letos se může chlubit handicapem 26,6. Golfovní fanoušci tomu určitě rozumí dobře a pro nás golfem nepolíbené to znamená slušné skóre.

Druhou jeho vášní je rybaření, kterému se věnuje přes 35 let! Protože dnes více času tráví na golfovém hřišti než u řeky či jezera, vyměnil aktivní rybaření za sportovnější metodu tzv. „chyt a pusť.“ Znamená to, že se chytají ryby nad 10 kg a poté se pusť zpět do vody. Bývá to běžný způsob aktivního trávení části jeho dovolené.

Rybáři si obvykle k chytání ryb vybírají místa, kde dobře „berou“ a kde jsou „velcí macci“. To bylo také důvodem, proč se pro něj cílem týdenní dovolené ve druhé polovině května stalo jezero Merenye v sousedním Maďarsku. Na jeho 120 hektarové ploše se to hemží kapříky, sumci, amury či candáty. Kapři zde dorůstají do 25 kg a získat takový úlovek je snem každého rybáře.

Josefu Čuříkovi se tento sen vyplnil hned dvakrát. Nejdříve chytl dvaadvadesáticentimetrového lysce vážícího úctyhodných 22,40 kg. Druhým pozoruhodným úlovkem byl kapr o váze 20,90 kg. Oba úlovky jsou jeho největším dosavadním rekordem.

Kapři mu prý brali celý týden. Radost z úspěchu však „opepřil“ ničivý orkán, který se prohnal částí maďarského území a nevynechal ani jezero Merenye. Spoušť, která trvala 48 minut, tam obracela čluny na jezeře, láma-

la stromy a keře, ba dokonce převrátila auto maďarských rybářů. „Bylo to hrozné. Všude kolem byla vodní tříšť, nebylo vidět dále než na pět metrů. Zuřivě hřmělo a metaly blesky. Báli jsme se o život. Bezmocně jsme s manželkou a kamarády seděli na schodech karavanu, když ta spoušť přestala a uvědomovali si, jak jsme uprostřed přírody bezmocní,“ líčí zážitky s rybaření Josef Čuřík.

V jeho paměti tak na jedné straně zůstane zážitky z obřích úlovků, na druhé straně neveselá vzpomínka, kdy šlo téměř o život. Ta první samozřejmě převažuje. Vždyť který rybář se svým rekordním úlovkem nepochlubí rád?

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv mjr. Ing. Josef Čuřík

Vietnamský fotbalový turnaj

Jsmo z Vietnamu a studujeme na Univerzitě obrany v Brně. Kromě studia je pro nás důležitý i sport. Letos v květnu jsme se poprvé zúčastnili fotbalového turnaje, který se každoročně pořádá na ČVUT v Praze pro všechny mladé Vietnamce žijící v České republice. Utkání hrálo dvacet týmů v pěti skupinách a fandit přišlo mnoho studentů z Vietnamu i jiných cizích zemí. Naše družstvo sice nezvítězilo, ale získali jsme mnoho zkušeností ve hře a potkali sme nové přátele.

Text a foto: studenti 1. ročníku FVT UO

Deník z doby válečné jako svědectví doby

Společnost Ludvíka Svobody – Brno a Historická skupina Univerzity obrany připravili ve čtvrtek 4. června 2009 v Klubu UO prezentaci knihy Deník z doby válečné obsahující přepis deníkových záznamů Ludvíka Svobody. Zúčastnila se jí také Svobodova dcera prof. Ing. Klusáková-Svobodová, CSc., která se o vydání knížky zasloužila. Jde o doslovný přepis válečných zápisků významného československého důstojníka a státníka, které opisovala, redigovala a opatřila poznámkami.

Paní Klusáková-Svobodová o životě svého otce i o knížce vyprávěla velmi poutavě. Rovněž vysvětlila, proč vyšla až po sedmdesáti letech: „Otec ve svých zápiscích zachycoval také věci, které chtěl sdělit jen své rodině. Svěřoval se v nich například se svými osobními pocity, se svým trápením, svým steskem a strachem o své drahé, přátele či kamarády. Proto to bylo těžké rozhodování.“ Zmínila se také o tom, že pro zachování autentičnosti nedělala v textech žádné změny ve slovosledu a ani ve stavbě vět.

Knihla obsahuje kromě přepisu všech Svobodových deníkových záznamů také jeho životopis, podrobný jmenný rejstřík a obrazovou přílohu tvořenou dobovými snímky. Tyto záznamy patří k nejdůležitějším pramenům pro mapování historie československého za-

hraničního odboje na východní frontě. Jejich první úplné vydání je proto významným přínosem pro poznání jednoho z nejtěžších období naší novodobé historie.

Denník psal Ludvík Svoboda v Sovětském svazu od června 1939 do ledna 1943. Tedy až do okamžiku, než československá vojenská jednotka odcházela z městečka Buzuluk do bojů s fašistickými vetřelci na sovětsko-německou frontu. Knížka nám umožňuje blíže poznat jeho osobnost nejen jako vlasteneckého vojáka v boji za svobodu své vlasti, ale i jako člověka vysokých morálních kvalit.

To svými slovy potvrdil i přední český historik, a rektor vysoké školy Karla Engliše v Brně, doc. RNDr. Ladislav Zapletal, CSc., který se představení knížky zúčastnil. Svěřil se, že

ji četl s obrovským zájmem a uvolněním. „Pochopil jsem přitom, že Ludvík Svoboda nebyl jen veliký vlastenec, ale také vzdělanec, čím dokreslil svůj portrét člověka i vojáka profesionála,“ řekl přítomným.

Příjemného odpoledne, které po oficiální prezentaci Deníku z doby válečné pokračovalo neformální besedou, se zúčastnil také hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Michal Hašek, prorektor pro studijní a pedagogickou činnost prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., historik Mgr. Robert Kupsa, historik a politolog UO doc. PhDr. František Hanzlík, CSc., a spolu s dalšími hosty také příslušníci a studenti Univerzity obrany.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Oslava jubilantů v židenických kasárnách

Ve středu 27. května letošního roku se v klubovně židenických kasáren sešli jubilanti z Vojenského sdružení rehabilitovaných od pětaosmdesátníků přes osmdesátníky až po jednoho pětadesátníka. Přítomné přivítal krátkým proslavem předseda sdružení plk. v. v. JUDr. Ivo Hrazdík. Milé pohoštění připravili Milan Freyberg a František Kon-

šel. Došlo i na recitaci veselých veršů V. Garďavského a O. Mikuláška a na hezkou píseň, kterou slyšel jeden jubilant od své babičky. Jubilanti povzpomínali a kromě dojmů si odnášeli domů i pěkné dárky. Díky za všechny ty radosti nám seniorům!

Jiří Sedák

Knížku Jiřího Sedláka Humorem k pohodě si můžete zakoupit za dvoutřetinovou cenu (60,- Kč) u paní Klučkové v „Rohlíku“, 3.posch. dv. č. 112.

Móda, strategie a krize

Témata v titulku spolu zdánlivě nesouvisí. Není tomu tak. Móda byla mocným hybatelem dějin. Ve středověku při požáru se napřed vynášely truhly s cenným nádobím a oblečením. Oděvy byly cenné. Soukenictví bylo lukrativní řemeslo a silné cechy vytvářely ze země, kde působily dobové velmoci. Pěší bruselští soukeníci porazili výkvět francouzského rytířstva a pokořili tak jednoho z nejmocnějších králů 14. století Filipa Sličného. Ten donutil papeže k přenesení sídla do Avignonu a zlikvidoval jednu z největších mocností středověku Templáře.

I dnes zaznívají z kruhů textilních výrobců odvážné strategické záměry. Před lety přišli na veletřích Styl a Kabo Italoové se záměrem rozšířit EU o všechny země Středozezemního moře. Byl by tak vytvořen blok konkurující Číně. Podle bývalé velvyslankyně ČR v Kuvajtu Jany Hybákové a později poslankyně Evropského parlamentu, je to hudba vzdálené budoucnosti, pokud se to vůbec uskuteční, už vzhledem k zvláštním vztahům s Izraelem.

Na brněnském výstavišti realizovali strategický čin ve výstavnictví otevřením nového pavilonu P s největší plochou za pouhou miliardu korun. Budoucnost ukáže, zda záměr byl správný. I na jeho ploše od 25. do 27. 8. 2009 proběhne mezinárodní veletrh módy a textilií Styl a mezinárodní veletrh obuvi a koženého zboží Kabo. Vzhledem ke stále se prohlubující hospodářské krizi, budou mít oba veletrhy novou koncepci. Jedná se o nové téma nazvané Success Story čili Příběh úspěchu. Bude to prezentace firem, které uspěly díky

prezentaci na brněnském výstavišti. Uspěly díky značce, produktu nebo nápadu. Dle informací z výstaviště je jich celá řada. Bižuterii bude vystavovat jeden z mála našich výrobců Beads4U a Jablonex, který dle zájmu zákazníků na Stylu sestavuje svou komunikační strategii. Charisma Fashion akcentuje osobní kontakt, který na Stylu získává. Opět bude vystavovat výrobce kojeneckého zboží a dětského textilu Baby Kap tentokrát v pavilonu V. Dovozeč dětské a mladé módy Madonna bude k vidění v pavilonu „P“ a tam bude umístěn také celý veletrh obuvi Kabo, včetně tradičních vystavovatelů Bibo Shoes a Karpet. Módní doplňky ke sportu (včetně bot) bude vystavovat Amer Sport a prádlo a plavky firma Timo. Přes současnou hospodářskou krizi výstavišti nechybí odvážné záměry a opět se bude na co dívat.

Dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, uvedené veletrhy můžete zdarma navštívit; jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u paní Jarmily Klučkové (Kounicova 65, kancelář 112 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442732 anebo e-mailem na adresu jarmila.kluckova@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomente uvést hodnost, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

Pozor na dovolené!

Pozor na cizí jazyky! V Gdaňsku jsem šel do obchodu koupit chleba. „Proše chleb, ale čerstvý!“ Dali mi starý, tvrdý. Opakuji, že chci čerstvý. „To, pane, čerstvý.“ Až když jiná prodavačka cosi oslovené pošeptá, dostávám čerstvý s poznámkou „Ten chleb je – svěží.“ Po návratu k autu se hned dívám do slovníku. Ano, čerstvý (o chlebu apod.) je starý, tvrdý.

V Jaltě, abych ušetřil rubly, jsem na taneční parket prolézal dírou v plotě. Jednou mne chytil jakýsi mužský za rukáv a říká cosi jako „Propustk“ a poslední slovo spolkně. Chápu to jako „dovolenou“. Že ne. Tak že by se ptal na „propustku“? To taky ne. Nakonec vyjde najevo, že se ptal na můj příšpláš, zda „propuskajet dožd“.

Ve Španělsku jsem si z konverzační příručky přečetl, jak se ptát na cestu, a zeptal se jedné domorodky španělsky. Když mi cestu vysvětlovala, byla to pro mne „španělská vesnice“. Takže jsem si uvědomil, že neovládá-li turista

domorodý jazyk, má raději použít angličtinu a obracet se s dotazy na mladé lidi, kteří dnes angličtinu zpravidla umí.

Pozor na určité lidi! V Rumunsku naše auto stopl jakýsi cikán na kozlíku vozu s plachtou a nabízel nám ke koupi zlatý prsten. Lei jsem už měl málo, ale když jsem viděl žádostivé oči dospívající dcery, uskutečnil jsem výměnný obchod a vzdal jsem se svého slušivého kovbojského klobouku. Večer prsten na zpoceném prstu dcery zezelenal. Byl z mosazi!

Jiří Sedlák

Kam za kulturou

Sezona **Městského divadla** dobíhá (1. – 2. 7.) na Hudební scéně muzikálem Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť. Jedna z jeho protagonistek Radka Coufalová byla před dvěma lety oceněna Cenou Thálie, mimo jiné za roli vypravěčky v Josefovi.

Divák v červenci nepříjde zkrátka ani díky **Brněnským shakespearovským dnům**, jež nabízejí atraktivní inscenace v podání předních herců. V Antoniovi a Kleopatre (12. – 15. 7.), v režii Michala Vajdičky, hraje nejen Brňanům dobře známý Petr Halberstadt, ale i filmovými rolmi proslavený Csongor Kassai. Komedii omylů (18. – 19. 7.) v režii Petra Gábora vystřídají Veselé paničky windsorské (22. – 25. 7.) v režii Jiřího Menzela s hvězdným obsazením Bolka Polívky v hlavní roli, jemuž budou přihrávat Simona Stašová a Jaroslav Satoranský, vše za doprovodu Kuhnova dětského sboru. V druhé verzi Komedie omylů (27. – 30. 7.), tentokrát v režii Ivana Rajmonta, uvidí diváci českou Sofii Loren Jitku Čvančarovou.

Z hudebních produkcí to bude (1. 7.) vystoupení na **Špilberku Varhanna Orchestrovicé Bauera s Okamžitým filmovým orchestrem**. Rozpačitého posluchače uklidní host vystoupení Eva Urbanová. Nekoneční ani koncertní sezona. **Mezinárodní mistrovské interpretační kurzy JAMU** slaví 41 výročí. Původně se konaly v Luhačovicích a začátkem 70 let byly přeneseny na Hudební fakultu JAMU. Záměr byl naučit hudebníky ze zahraničí autentické interpretaci Janáčkových skladeb od pedagogů, kteří měli interpretaci předanou Janáčkovými žáky. Profesor František Šolc vytvořil v Brně jedno z evropských center hornové školy a na kurzy se hrnuli účastníci z Evropy i USA. Z janáčkovské interpretace se přešlo na interpretaci české hudby a v současnosti učí pedagogové slavných jmen jako klavírista Jan Jiráský, flétnista Václav Kunt, zpěvačka Marta Beňačková a varhanice Kamila Klugarová. Posluchač může absolvovat vystoupení pedagogů (2. – 4. 7.) i účastníků (5. – 10. 7.), kam je vstup zdarma.

Ani tradiční **Folklorní scéna na Špilberku a na Staré radnici** nepříjde zkrátka. Opět vystoupí (2.– 4. 7. a 23. – 25. 7.) se svým programem vojenský umělecký soubor Ondráš, jehož budoucnost se konečně vyjasnila. Hosty budou (9.– 11. 7.) soubor Jahodná z Košic s východoslovenským folklorem a soubor Kohoutek z Chrudimi (16.– 18. 7.) s folklorem české Vysočiny.

Dr. Vít Pospíšil

Na vaše dotazy odpovídá Miloslav Havlín

V poslední době se ve zvýšené míře začali zaměstnanci Univerzity obrany obracet na odborovou organizaci s dotazy, které směřují do oblasti pracovního práva. Poněvadž těchto dotazů je poměrně mnoho a týkají se rozličné problematiky, vybrali jsme nejčastější a nejpříznačnější z nich a požádali o jejich zodpovězení Miloslava Havlína, místopředsedu Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany.

Mám pracovní smlouvu na dobu určitou. Kolikrát za sebou mi může být pracovní smlouva na dobu určitou obnovena? Lze tuto pracovní smlouvu změnit na dobu neurčitou? Pokud ano, za jakých podmínek?

Stávající zákoník práce žádným způsobem neomezuje počet sjednání pracovního poměru na dobu určitou (v otázce nepřesně označený jako obnovení pracovní smlouvy na dobu určitou) mezi týmiž účastníky, ale stanoví, že trvání pracovního poměru mezi stejným zaměstnavatelem a stejným zaměstnancem je možné sjednat celkem na dobu nejvýše dvou let ode dne vzniku tohoto pracovního poměru; to platí i pro každý další pracovní poměr na dobu určitou sjednaný v uvedené době mezi týmiž účastníky. Pokud však od skončení předchozího pracovního poměru na dobu určitou uplynula doba alespoň šest měsíců, k předchozímu pracovnímu poměru na dobu určitou mezi týmiž účastníky se nepřihlíží.

Z tohoto pravidla ale platí několik výjimek. Dvouleté omezení se tak nevztahuje na případy, kdy dochází k pracovnímu poměru na dobu určitou:

a) podle zvláštního právního předpisu, např. u akademických pracovníků podle zákona o vysokých školách, nebo kdy zvláštní právní předpis stanoví pracovní poměr na dobu určitou jako podmínku pro vznik dalších práv, např. při souběhu starobního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti (od 1. ledna 2010 však již nebudou pracující starobní důchodci takto omezováni).

b) z důvodu náhrady dočasně nepřítomného zaměstnance na dobu překážek v práci na straně zaměstnance, tj. z důvodu čerpání mateřské a rodičovské dovolené, dlouhodobého uvolnění k výkonu veřejné funkce apod.,

c) z vážných provozních důvodů na straně zaměstnavatele nebo z důvodů spočívajících ve zvláštní povaze práce, kterou má zaměstnanec vykonávat; tyto důvody však musí být blíže vymezeny v písemné dohodě zaměstnavatele s odborovou organizací nebo ve vnitřním předpise zaměstnavatele, pokud u něho odborová organizace nepůsobí.

Jestliže dojde ke sjednání pracovního poměru na dobu určitou v rozporu s výše uvedenými podmínkami a zaměstnanec před uplynutím sjednané doby písemně oznámil zaměstnavateli, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával, platí, že se jedná o pracovní poměr na dobu neurčitou. Návrh na určení, zda byly splněny stanovené podmínky, může zaměstnanec i zaměstnavatel uplatnit u soudu nejpozději do dvou měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit uplynutím sjednané doby.

Dalším způsobem, jak se z pracovního poměru na dobu určitou může stát pracovní poměr na dobu neurčitou, je případ, kdy zaměstnanec po uplynutí sjednané doby pokračuje s vědomím zaměstnavatele dále v konání prací; pak totiž platí, že se jedná o pracovní poměr na dobu neurčitou.

Kromě těchto právních fikcí přeměny pracovního poměru z doby určité na dobu neurčitou existuje samozřejmě možnost, kdy se na této změně dohodnou zaměstnavatel se zaměstnancem a tuto skutečnost vyjádří v dodatku k pracovní smlouvě.

Může mi příslušný vedoucí zaměstnanec zakázat či omezit čerpání indispozičního volna?

Institut indispozičního volna byl pro zaměstnance Ministerstva obrany ČR zaveden s účinností od 1. dubna 2009 na základě 5. doplňku Kolektivní smlouvy 2006–2008 mezi Ministerstvem obrany České republiky a Českomoravským odborovým svazem civilních zaměstnanců armády a Samostatným odborovým sdružením zaměstnanců resortu Ministerstva obrany České republiky (dále jen „resortní kolektivní smlouva“). Poněvadž práva vzniklá z kolektivní smlouvy jednotlivým zaměstnancům se uplatňují a uspokojují jako ostatní práva zaměstnanců z pracovního poměru (ta, která jim vyplývají přímo ze zákoníku práce či jiných právních předpisů), zaměstnavatel nemůže svým jednostranným rozhodnutím omezit nebo zakázat do budoucna jejich uplatňování. Jediným oprávněním zaměstnavatele podle resortní kolektivní smlouvy je možnost kontrolovat, zda zaměstnanec čerpající indispoziční volno se zdržuje v místě, které uvedl zaměstnavateli, a případně, pokud tomu tak není, nárok na konkrétní indispoziční volno po projednání s odborovou organizací zaměstnanci odejmout.

Na koho se vztahuje kolektivní smlouva?

Kolektivní smlouvu za zaměstnance má právo uzavřít pouze odborová organizace a takto uzavřená kolektivní smlouva se vztahuje na všechny zaměstnance daného zaměstnavatele bez ohledu na skutečnost, zda jsou či nejsou odborově organizováni.

Může zaměstnavatel dát na moje místo jiného zaměstnance?

Pokud budeme pod „místem“ rozumět pracovní místo, na kterém je podle rozhodnutí zaměstnavatele vykonávána určitá činnost (práce), např. pracovní místo mzdového účetního nebo personalisty, je potom výlučnou záležitostí zaměstnavatele, kterého konkrétního zaměstnance, má-li tento v pracovní smlouvě sjednan druh práce odpovídající danému pracovnímu místu, na toto pracovní místo zařadí. Obecně tedy platí, že zaměstnavatel může podle svých potřeb zařazovat zaměstnance v rámci jejich sjednaného druhu práce na různá pracovní místa, a to za podmínky, že dané pracovní místo se nachází v místě výkonu práce, který je uveden v pracovní smlouvě. Pokud by však byly v pracovní smlouvě sjednány druh práce a místo jeho výkonu velice úzce, mohlo by to ve svém důsledku prakticky vyloučit realizaci výše uvedeného oprávnění zaměstnavatele.

Musí zaměstnavatel vyhovět mému požadavku na snížení pracovního úvazku ze zdravotních důvodů?

Zákoník práce připouští možnost, aby si zaměstnavatel a zaměstnanec sjednali kratší dobu než je délka stanovené týdenní pracovní doby, a to v pracovní smlouvě. Z toho tedy vyplývá, že konkrétní délka kratší pracovní doby je vždy záležitostí dohody obou účastníků pracovního poměru a nelze ji prosadit proti vůli druhé smluvní strany. Jedinou možností je na základě dohody mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem změnit pracovní smlouvu; tato změna musí být provedena písemně. Zaměstnavatel proto není povinen vyhovět žádosti zaměstnance na kratší pracovní dobu, která je odůvodněna zdravotním stavem zaměstnance. Ale na druhé straně má zaměstnavatel za povinnost převést zaměstnance na jinou práci, a to i dokonce přes nesouhlas zaměstnance na práci jiného druhu, než je sjednán v pracovní smlouvě, pokud zaměstnanec nemůže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu podle lékařského posudku vydaného zařízením závodní preventivní péče nebo rozhodnutí příslušného správního úřadu, který lékařský posudek přezkoumává, nadále konat dosavadní práci. Zároveň tato skutečnost představuje výpovědní důvod na straně zaměstnavatele; ten ale zaměstnanec výpověď dát nemusí. Uvedené převedení na jinou práci však v sobě neobsahuje povinnost zaměstnavatele změnit rozsah sjednané pracovní doby zaměstnance.

Pokračování příště

Soutěžní křížovka o tričko!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 17. července 2009.

Písemně na adresu: Univerzita obrany,

Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.

Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:

listy@unob.cz

Dva výherce odměníme věcnou cenou.

Výherci z č. 9 jsou Jan Kyselák a Vít Gajda.

Šance pro dva čtenáře

	SVÁZANÉ OBILÍ	SPOJKA	SKÁCET		POVYK	NALEVAT	INICIÁLY FOTBAL PANENKY	UČITEL MATEMA- TIKY slang.	ADOLF dom.	ŠKROBENÍ
SLOVENSKÁ NÁRODNÍ STRANA zkr.				UVÁDĚT V OMYL						
				PLÍŠEK						
1	▶									
DÁT DO AMBALÁŽE							KAVK. HUD. NÁSTROJ			
							JEDNOTKA INFORMACE			
EVROPAN						ABY kníž.			2	SPORTO- VEC
						SOK				
	OSAMĚ- LOST	CELNÍ KÓD ITALIE			ASIJSKÝ VOZÍK				▼	
		TROPICKÉ OVOCE			DOUŠEK					
OBĚŽNICE								ZNAČKA ABTESLY		
								JIT epr.		
STARŠÍ VTAŽNE ZÁJMEMO			KUJNY NEROST				KOMERČNÍ angl. zkr.			
			SOUOSTRO- VÍ V IND. OC.				PŘEDLOŽKA			
MAMENÍ kníž.				GAUČ ob.						
				SLITINA MĚDI SE ZINKEM						
NA ONO MÍSTO					CHYTAT					
					ZÁPOR angl.					
POUKÁZKA						SRÁŽKA ZE MZDY				ŽENSKÉ JMENO
						HLUK zast.				
SOUDNÍ PŘÍSEDI- CÍ zast.							CITOSL. SYKOTU			
							ŠATNÍ ŠKUDCI			
	USRKNUTÍ	VROČENÍ						K		
		ZMRZLÁ VODA						SPZ HODONÍN		
HLEN						SRST Z ANGOR- SKÝCH KOZ ZN. PLATINY				
ŘVANÍ sloven.					POZICE					
V KTEROU DOBU					SPORTOVNÍ ÚBOR					ASESOR

Jde-li o pivo jsem abstinent, však . . .

Po stopách československých legií (4. část)

Další cíl – Bugulma

Největším nepřítelem expedice není tak ani počasí, ale rychle plynoucí čas. V Rusku se navíc musíte do tří pracovních dnů po vjezdu na území hlásit na policii. To se nám díky různým okolnostem v Buzuluku podařilo až po pěti dnech. Naším dalším cílem byla daleká Bugulma, kam jsme jeli autobusem, který vůbec nebyl v jízdním řádu. Vlákem by to bylo nadlouho, legionáři to jeli za stálých bojů dva měsíce. Čekala nás cesta dlouhá 256 kilometrů...

Nutno říci, že počasí nám docela vyšlo. Jen první den v Buzuluku poprchávalo, pak nám přálo po celou dobu. Poslední den našeho pobytu v Buzuluku místostarosta a fanda válečné historie V. A. Fogel telefonicky zorganizoval náš den v Bugulmě, když zavolal do tamního muzea a avizoval náš příchod. Domluvil nám také další setkání v Buzuluku s redaktorkami týdeníku „Rosijskaja provincija“. Jejich otázky byly podobné jako otázky redaktora Ivana Sergejeva z časopisu Náš Buzuluk. Zajímalo je pochopitelně vše z „Evropy.“ Vnitřní politika ČR, NATO, vzájemná historie, radar, ale i oblast společensko vědních problémů a naše názory na celkovou situaci. Článek bohužel vyšel až po našem odjezdu...

Zastávka na hřbitově

Pak nás čekala už jen poslední zastávka na hřbitově. Kytkou k pomníku našim padlým a zapálenou svící jsme se rozloučili i s nedalekou planinou s řadami hrobů bez pomníků, s dobře znatelnými roviny zarostlými stepní ostrůvky a v pozadí s vysokým silem, které dominuje této části města. Je na dohled od nádraží, kde probíhaly nejtěžší boje o město, protože i bolševici zde měli obrněné vlaky, které palbou svých děl jejich obranu vydatně podporovaly. O tom, že i oni měli citelné ztráty svědčí zlaté sousoší na pomníku nedaleko nádraží.

Autobus linky z Oremburku do Kazaně přijel včas. Přesně v poledne odjíždíme směrem do Bugulmy. Po přímé silnici, natažené ve zvlněné krajině jako struna a lemované větrolamem, ujíždíme na sever přes města Buguruslan a Severnoje. Vzpomínáme na Jakuba Kyněru, který se tudy

asi počátkem října 1918 probíjaval s flintou v ruce, když se pozornost našich legií soustředila na město Simbirsk a významnou volžsko-bugulminskou železnici s cílem osvobodit Ufu od bolševiků. V Bugulmě v této době bojoval a velé i Jaroslav Hašek, který již v té době byl na straně bolševiků.

Nekonečná cesta autobusem

Nekonečné až za obzor se táhnoucí lány sklizeného obilí či obdělaná pole ukazují svou rozlohou, ale i vnitřní silou, nabitě až nevyčerpatelné možnosti. Kdyby tak Rusové obdělali všechna pole! Na těch obrovsky nekonečných rovinách, tu a tam s malou vesničkou v údolíčku, jsou v zemědělství obrovské rezervy. Autobus několikrát zastavil u prodejců zemědělských výpěstků. Vesničané nabízeli kolem projíždějícím brambory, houby, rajčata či okurky a melouny. I náš šofér nakupoval pytle brambor.

Do Bugulmy jsme přijeli po čtyřech hodinách pohodové jízdy moderním autobusem zn. Yutong. Posun času se vzdálil jen o jednu hodinu před čas moskevský. V Buzuluku byl rozdíl dvou hodin. Nezbytná výměna dolarů v bance u nádraží ve výhodném kursu nám umožňuje snadný pohyb po stotisícovém městě. Linka autobusu místní dopravy označená 1T – Karosa v dosti opotřebeném stavu nás dovezla z autobusového nádraží do

centra města. Asi po 25 minutách vystupujeme. Muzeum je sto kroků od zastávky. Je hezké slunečné odpoledne. Mezi vysokými panelovými domy se pyšní typicky ruský zeleně natřený dřevěný dům. Kolem něj jsou upravené záhony kvetoucích květin. Nápis u vstupních dveří „Tatarstan, Bugulma, ul. Sovětskaja č. 67“ označoval cíl dnešního přesunu – Literární muzeum Jaroslava Haška. O muzeu a jeho perspektivách v současném Rusku více příště.

Text a foto: Jan KUX

